

Miłosz Biedrzycki, rojen leta 1967 v Kopru, poljski pesnik, znan tudi v Sloveniji. Po študiju geofizike v Krakovu si je s tem poklicem služil kruh, med drugim v Siriji, Egiptu in Savdski Arabiji. Do zdaj je na Poljskem izdal sedem pesniških zbirk, eno dvojezično v Združenih državah Amerike in eno trojezično v Kopru (*Sonce na asfaltu/Śłońce na asfalcie/Il sole sull'asfalto*, Libris, 2003). Njegove pesmi so bile uvrščene v antologije v slovenščini, angleščini, češčini, nemščini in španščini. Bil je gost Vilenice in Medane.

Miłosz Biedrzycki

Zakon

Besede ptiči iz saj, veter jih nosi
na grede zelja in kopra.
Čez leta se lahko ugotovi preprosta dejstva:
kako sva jedla šparglje z drobtinami
in drug drugemu oblizovala kotičke ust.
Bivak pod skalami, celo brez šotora,

tam, kjer so se križale avtoceste
kot nove oblike plovnih rek.

Še dolgo se je boš spominjal,
se smeje Tomo na sosednjem sedežu.
Sediva spredaj, dobra stran poceni letov,
vsi skoraj vedno grejo proti koncu,
nagonsko se izogibajo poslovnemu razredu,
ampak tu ni poslovnega razreda.

Dobra stran gospoda Bousbyja je bila ta, da nama je dal sirčke.
Dobra stran debelega Italijana z avtodomom,
da naju je zapeljal skoraj 300 kilometrov.
Pomanjkljivost: čeprav je pletel ves čas,
je utegnil povedati samo do polovice,
kako so papež, mafija in CIA sesuli komunizem.

Vrlina špargljev z drobtinami je bila ta,
da sva drug drugemu oblizovala kotičke ust.

Ko se pesem konča, voham mano,
pravi Tomo, mano – mlečni zdrob, tetra plenice,
ki se kuhajo v cinastem loncu, davno od tu.

Ravnotežje moči

Kaj nisi bil ti moj medvedek, poulični junak,
ki se grozeče šopiriš pred diskom "Equinox"?
Ne dam ti svojega mobija, je star in guma se mu
svaljka. Pa še: mi smo v troje, vi pa samo trije.
Ostalo bo pri šalah z nejasno slutnjo
nasilja in tem, da bo kdo komu prižgal
cigareto.

Die Schapka

V Charlottenburgu čvrsti vzhodnonemški
starčki z obrazi, ki sijejo od nostalgije,
vljudno kramljajo z mojim očetom: und die Schapka?
auch aus Polen? Še trenutek in bom lahko prisegel,
da se bo čez hip razlegla pesem in vzkliki:
bratstvo, bratstvo! Nisem vedel, kaj naj bi bil
naslednji korak ali smer. Funkturm,
Funkturm, vsaj kar se tega tiče, se zdi,
da vlada nekakšno soglasje. Med je sladek,
če ravno ne pikajo čebele. To se zdi
neznosno literarno. Pa vendar je bila čebela
v ribezovi marmeladi popolnoma tukaj in zdaj.
Tam in tedaj. Mislil sem, da sem požrl kakšne trne.
Od kdaj ima ribez trne? Sladka skrivnost
racionalizacije. Tovarišica je svetovala,
naj si dam pod nebo reženj čebule.
Brez nepotrebnih podrobnosti: nisem bil alergičen
in se nisem zadušil.

Solata z rdečim fižolom, odlično!

solata z rdečim fižolom, odlično!
kis, olje, sol in malo popra
v kolodvorski restavraciji v Ljubljani
sem se počutil kot velik
med krožečimi nočnimi duhovi
“o čem sta se pogovarjala s stricem Renijem?”
je potem hotela vedeti mama
“če me po fižolu ne bo bolel trebuh”
– sem bleknil in vse spravil v smeh
potem sem še parkrat poskušal ponoviti ta skeč
ampak zgleda, da je bil vedno manj užiten.

kdo neki ne bi zaslužil, da bi ga angel
iztrgal iz omrtvičenja
in premaknil njegov spekter v vidni diapazon
ampak nekateri od njih tožijo res pretiho

dejansko je še vprašal, ali ne bi hotel slišati
Jefferson Airplana ali kaj drugega
torej sva gotovo pristala tudi v njegovem stanovanju
“nimam rad džez,” sem rekel, malo domišljavo
“to je bolj rock,” je zamrmral, kot da bi bil razočaran
da se mu ni posrečilo ujeti stika z mladim pokolenjem
bil sem zares presmrkav celo za rokenrol
stopil je na vlak za Devin in nobeden ga videl ni več.

Pomlad

trgujem s puškami, žuli me pas z všitim zlatom,
noga enolično gnije. take sanje trajajo malo manj kot dvajset let.
ko se zbudim, pride prijatelj B., glava mu trza
kot robotu. brez besed pobere drobne stvari z mize

in hoče ven. duh Faraona ga muči in sili k nesramnostim.
jeseni z vonjem po sežganem listju in dolgi čas pred pomladjo,
z režečimi golimi vejami, niso najboljše za lastovičje sinove. rad bi,
da mu ne bi bilo treba kar naprej gledati, kako se upogibajo stene v
sobi,

kako tik zraven cvrči pekel, poln hudičev. prevare kemikalij
v glavi. ali dejstva, ob katerih je treba spoštljivo skloniti glavo.
ali je najnovejši premier, ki razglaša vizije, nor bolj ali manj
ali je manj nor tisti, ki centrifugo sveta prijema za besede.

**Čez kakšen čas najdeš
(Alexandria ad Aegyptum)**

Tyšku

Čez kakšen čas najdeš v žepu zmečkan petak,
pet egiptovskih funtov (*hams ginija*).
Modrozelen bankovec, ki včasih dobi
rdečkast odtenek. Od potu? Tega ne veš.
Ni bila zelo dolga vožnja z vlakom z lokomotivo kot zmaj.
Potem si dolgo, dolgo hodil po nabrežju,
ves čas po labirintu mesta, zmotno glede smeri
(kdo je rekel, da mora biti sever od zgoraj na karti?
nihče, pa si vendar bil prepričan o tem),
do, končno, izhoda izmed zaprašenih stolpnic
v svetlobo! Sinjino! Brizge valov na skalah!

Zjutraj, v zraku kot mrzla mokra vata,
se v kavarni zmotiš in prosiš: *Kava-fis*.

Kapljica

kaj dela oči? greje žico in lota končke
sestavlja dele, ki se jih ni dalo zlepiti

se pravi skoraj vse, ker sem premalo
pazil. lepilo z latvijskim napisom iz
trgovine Naredi si sam. edino, ki lepi lego kocke
lepljen lego, čudno, čeprav takrat
ne. mama reče, naj vprašam očeta, če dovoli
“oči, dovoliš?” “ne dovolim”
(ne spomnim se, česa) oče v kopalnici na tronu
samo glas, rumena svetloba v reži pod vrati
arhaik, pokvarjen želodec, že takrat
kuhinja brez okna, kopalnica brez okna, anžambmaji

družine med mrko dobrohotnimi samozvanskimi
očeti Tito (Ranković) – Gomułka – Tito (Dolanc) – Gierek
potem seveda Jaruzelski Karuzelski koliko še tega vrtiljaka
obljubljene sveže žemljice Rakowski poljski kralj in že
Lou Reed Lou Reed Lou Reed osvoboditev
iz trpljenja bo delo naših lastnih
“oči, dovoliš?” “ne dovolim” (jaz na tronu)
“misliš, da si lep oči, ja! pa sploh nisi!”
– sekundno lepilo je malo umazalo površino ob robovih –
“bejž, bejž, pust, no, bomo kupli drugo, pa bo”
danes si nisem zlepil prstov, vsaj to.

8

večer, kvartopirec-goljuf, ki za hip izgubi zavest
al pa se dela, da je pozabil
vse svoje trike. izgublja svetlobo, karta za karto.
dokler noč ne vzame vsega. takrat vzdihne, skoraj olajšano.

za kaj mu gre? povzročitelji zmešnjav, miselni kriplji
bi vsemu kar naprej pripisovali
človeške poteze. medtem pa naslednje pokolenje
raziskuje plovec: iz rumenega lončka ga poliva z vodo.

Aktualno

krompirjasti premier, gumijasti predsednik
ne boš utegnil niti tleskniti s prsti
pripreti in odpreti oči

pa se sploh nihče ne bo več spomnil, kdo je bil to
zakotne aluzije, kruh za rezkalce opomb
ne boš utegnil niti ploskniti, se ozreti

čez ramo, peljati hčerke v vrtec, nazaj
iz vrtca, s poroke, zlati pesek
v ledvicah tvoje duše

bo počrnel in se osipal. papir bo vzdržal
samo hipec dlje. mea pulpa. mea
maxima pulpa. minima in saecula saeculorum.

Prevod iz poljščine: Katarina Šalamun Biedrzycka in avtor